

Nära vård för äldre

SPF

Eskilstuna 22 september 2025

Maj Rom

Det har aldrig varit så bra att bli
gammal som idag

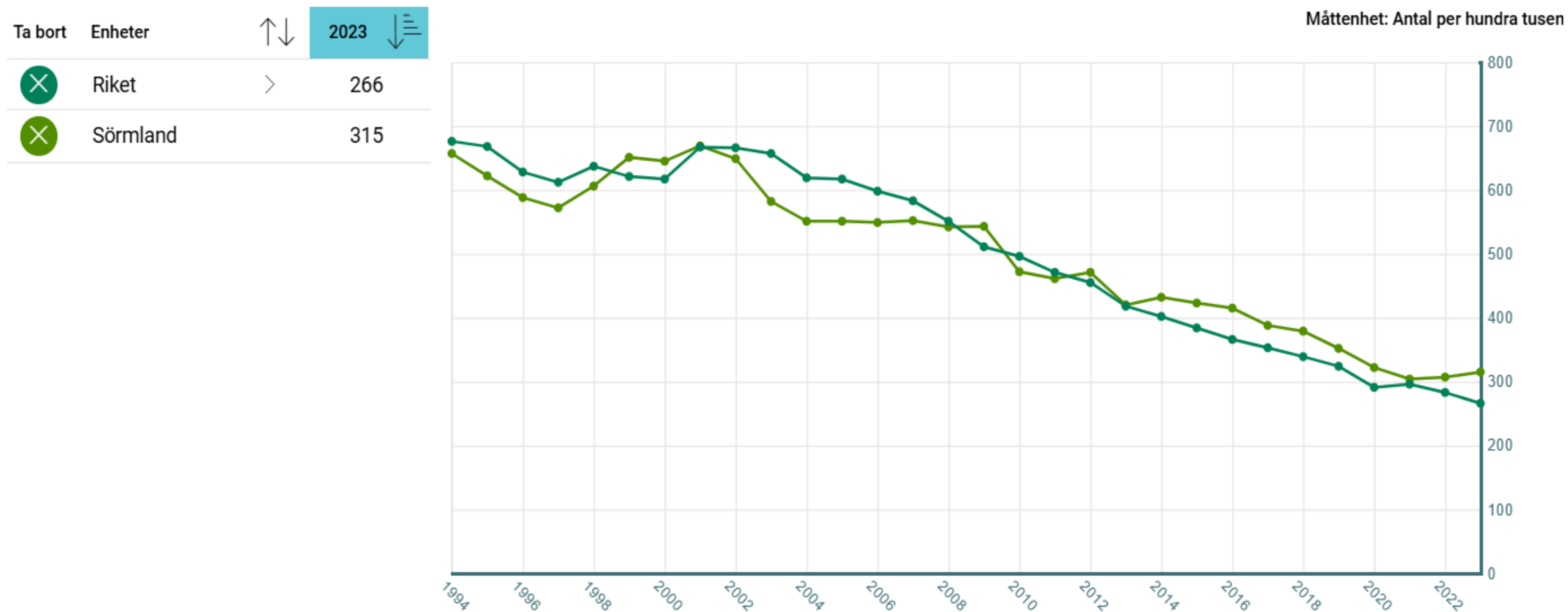
**HÄLSA ÄR ATT I GLÄDJE VARA UPPTAGEN
AV SINA LIVSUPPGIFTER**

GADAMER (TYSK FILOSOF)

Förekomst av akut hjärtinfarkt

Antal fall (incidens) av akut hjärtinfarkt per 100 000 invånare.

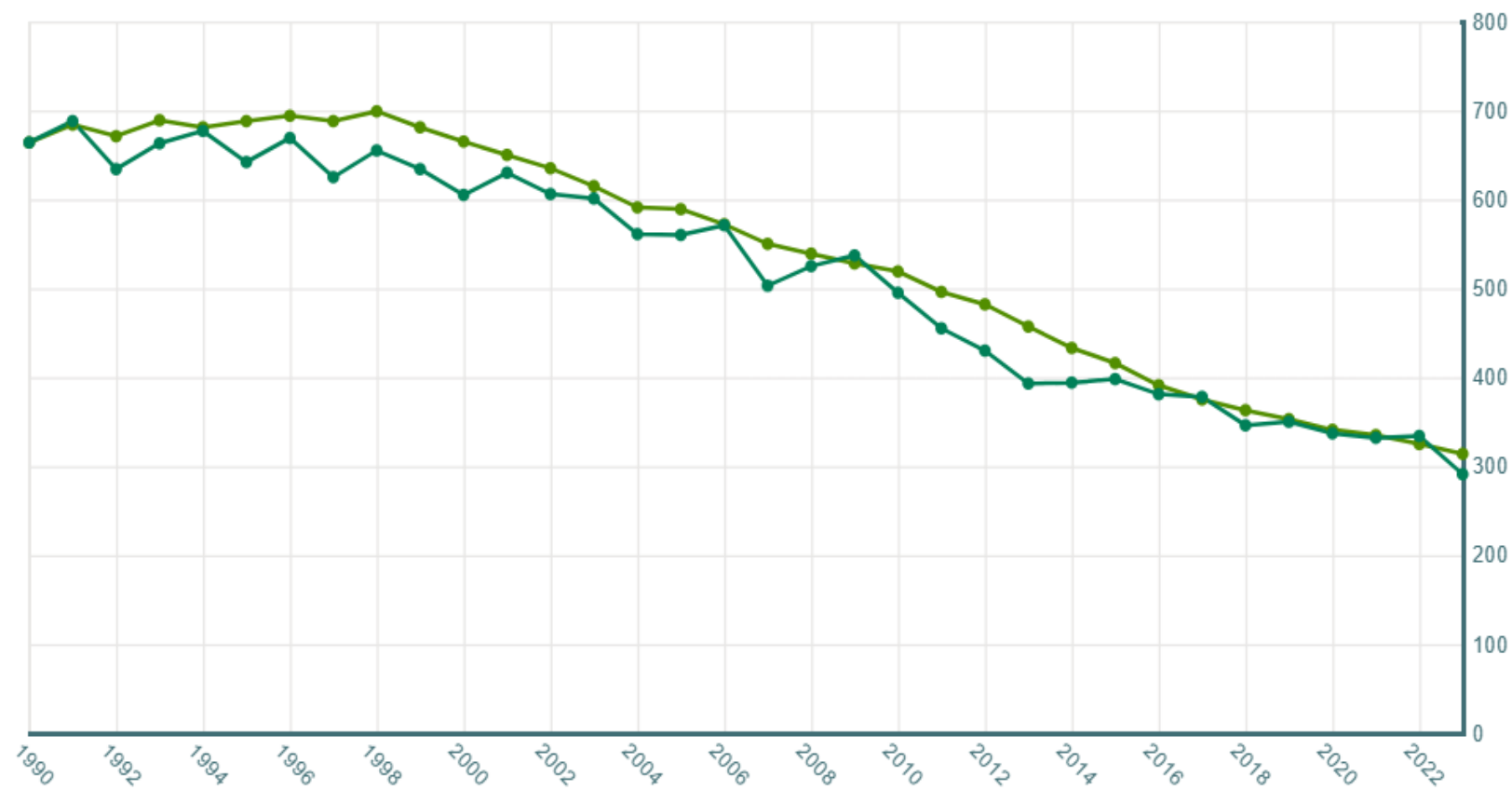

Förekomst av stroke

Antal fall av stroke per 100 000 invånare. Åldersstandardiserade värden

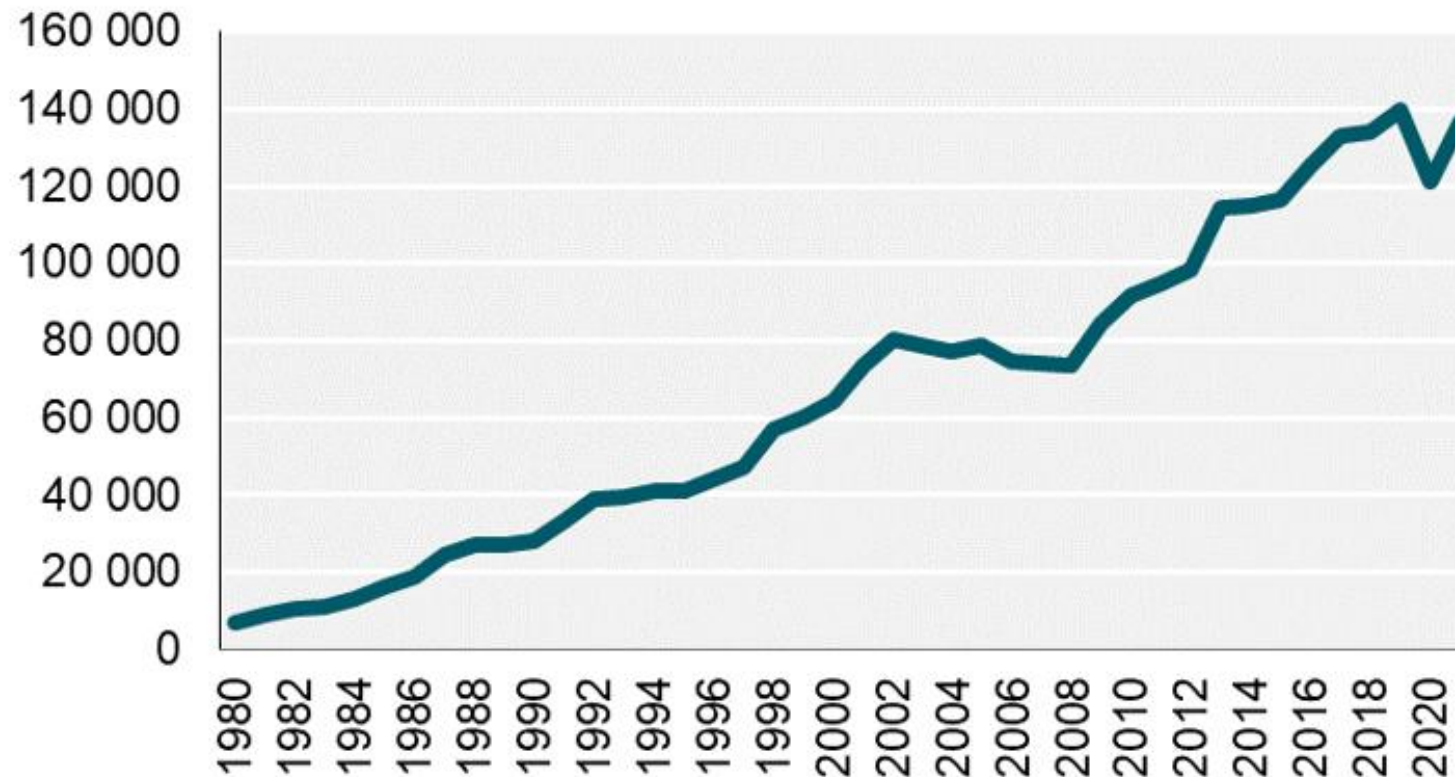
Ta bort	Enheter	↑↓	2023	↓☰
☒	Sörmland		291	
☒	Riket	>	314	

Måttenhet: Antal per hundra tusen

Antal kataraktoperationer över tid

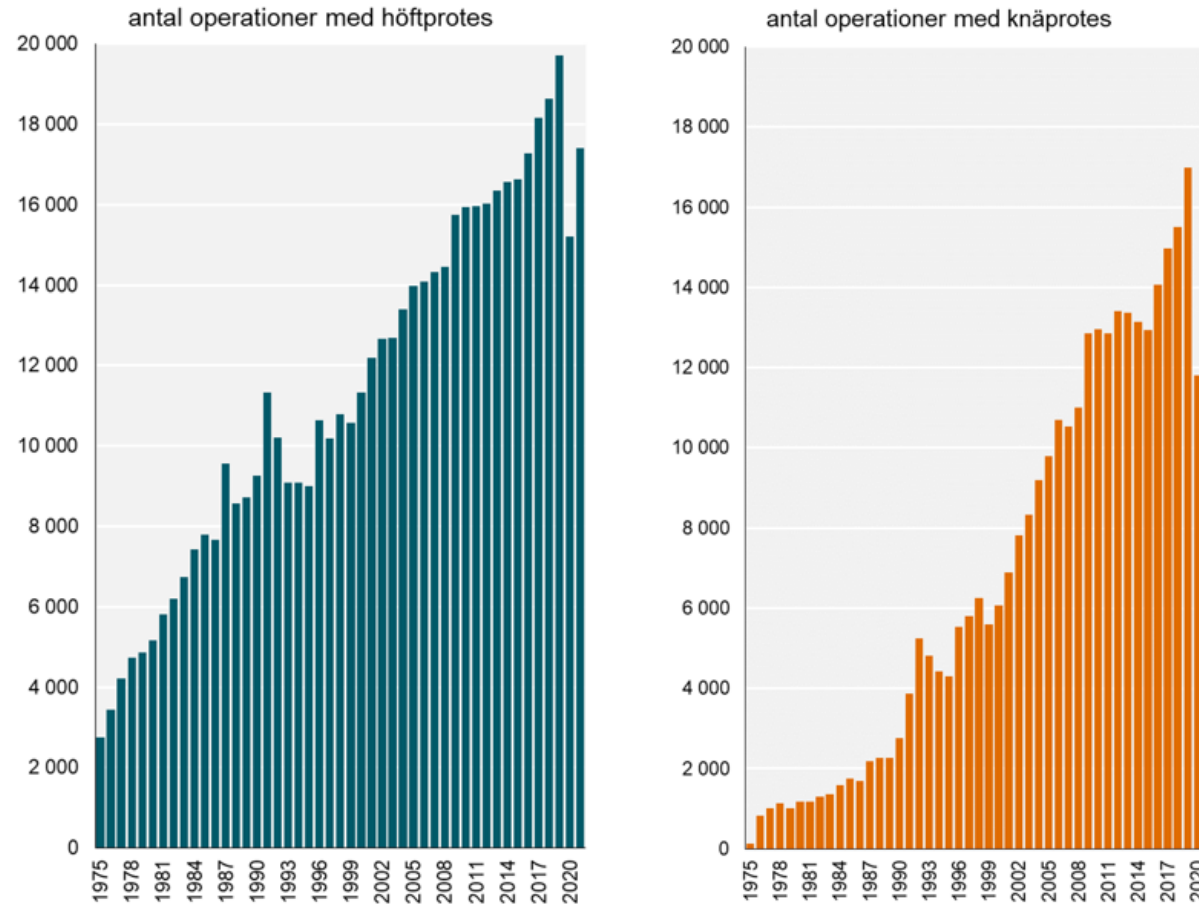
Diagram 19: Antalet kataraktoperationer i Sverige 1980 – 2021

Källa: Nationella kataraktregistret

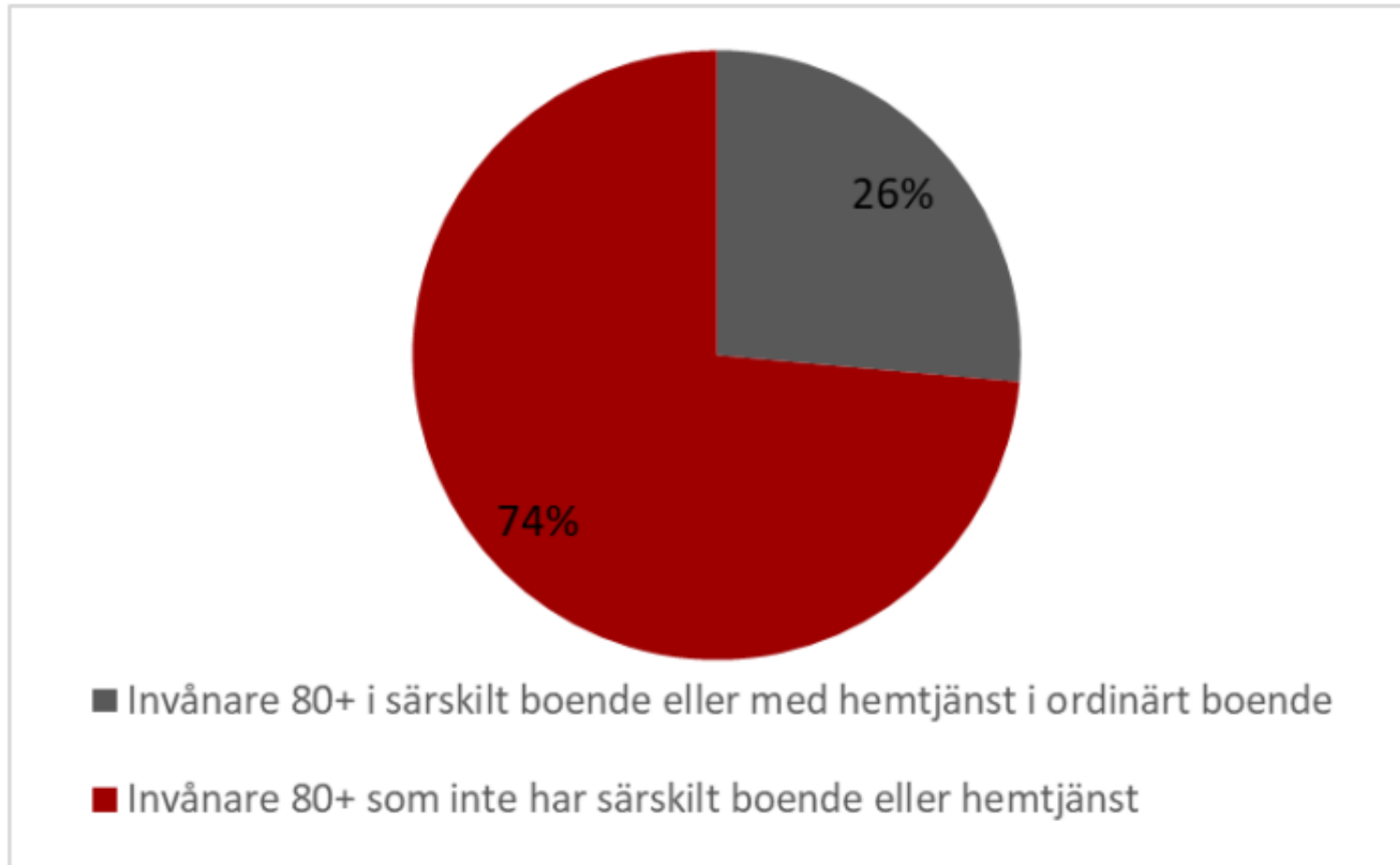
Primär höft- och knäproteskirurgi över tid

Diagram 23: Primär höft- och knäproteskirurgi – antal 1975 - 2021

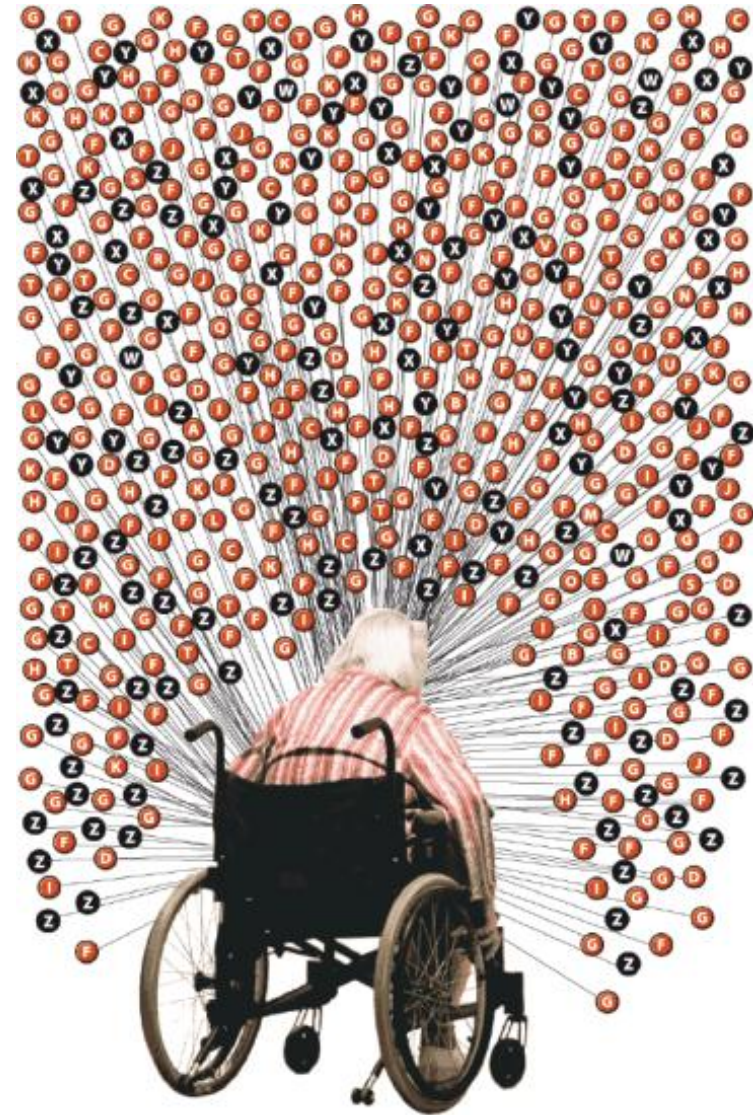
Källa: Svenska ledprotesregistret

Invånare 80+ med och utan särskilt boende eller hemtjänst, procent, 2022

Brister

- Tillgänglighet
- Kontinuitet
- Planering
- Samordning
- Information
- Delaktighet

NÄRA VÅRD

KOMMUNAL OMSORG
OCH SOCIALTJÄNST

SJUKHUSVÅRD OCH
SPECIALISERAD VÅRD

ASIH

PRIMÄRVÅRD
KOMMUN OCH REGION

SKOLAN

FK AF
STATLIGA
MYNDIGHETER

FÖRETAGS
HÄLSOVÅRD

ELEVHÄLSA

UNGDOMS-
MOTTAGNING

CIVIL
SAMHÄLLET

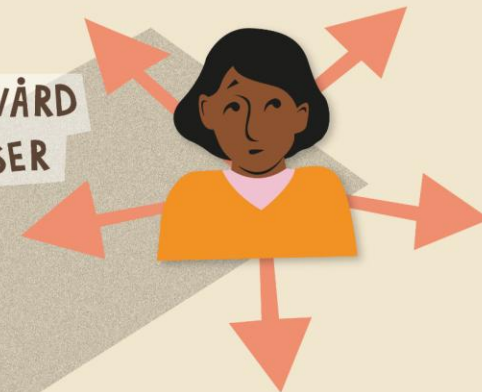
FRÅN FOKUS
PÅ ORGANISATION

- TILL FOKUS PÅ
PERSON OCH RELATION

FRÅN ISOLERADE VÅRD
OCH OMSORGSINSATSER

- TILL SAMORDNING UTIFRÅN
PERSONENS FOKUS

NÄRA VÅRD

- TILL PROAKTIV OCH HÄLSOFRÄMJANDE

FRÅN REAKTIV

FRÅN INVÅNARE
OCH PATIENTER
SOM PASSIVA MOTTAGARE

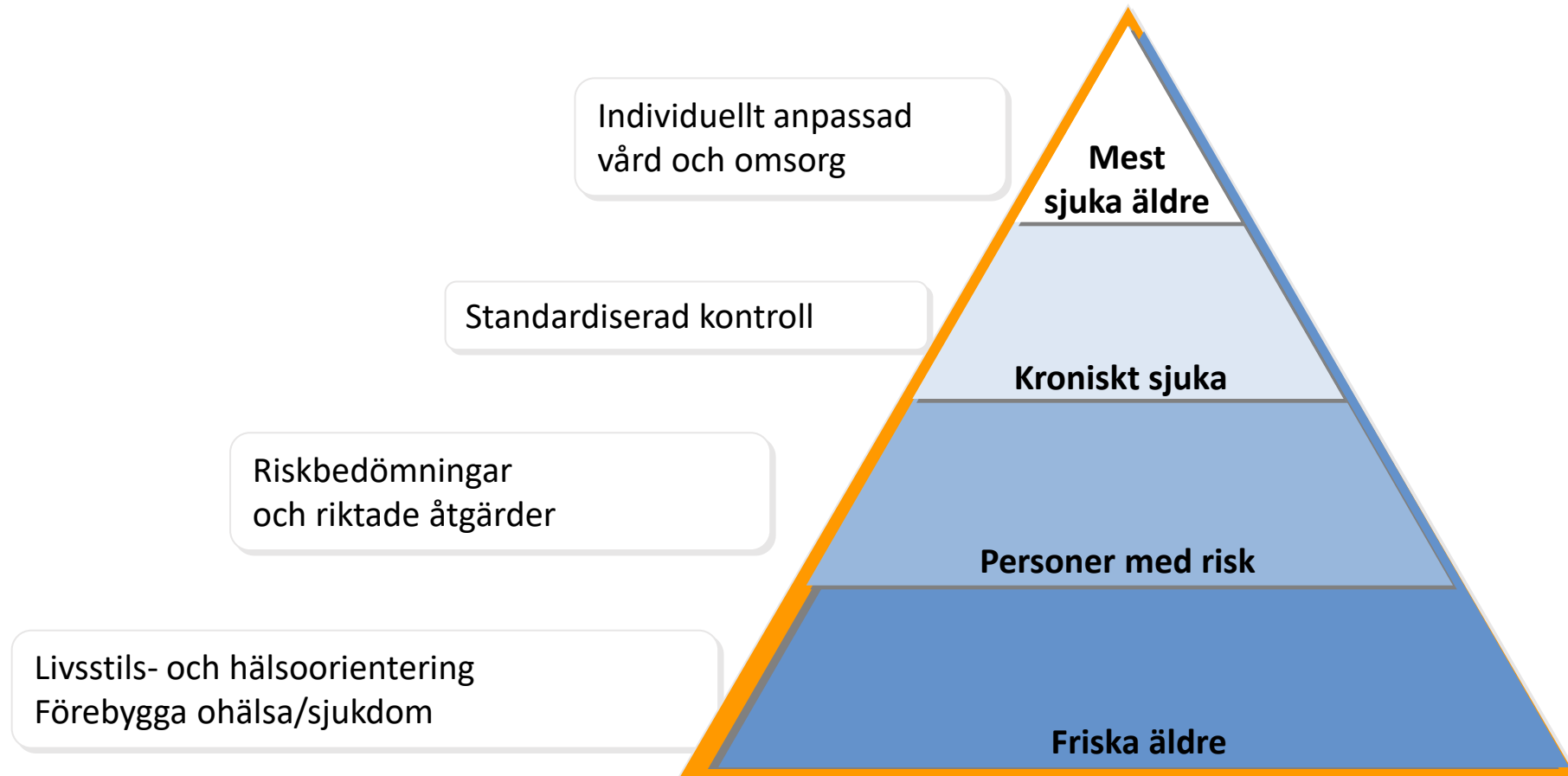
- TILL AKTIV MEDSKAPARE

Äldre är ingen homogen grupp

Äldre personer – personer med olika behov

Fyra grupper av behov och drivkrafter

Självständiga
och engagerade

Oroliga och
engagerade

Traditionella
och obrydda

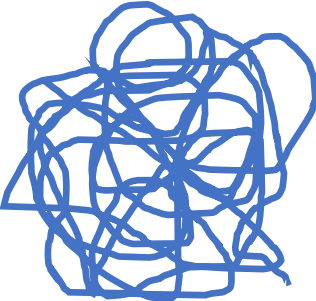
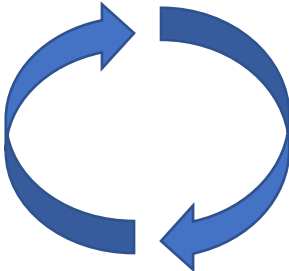

Sårbara
och oroliga

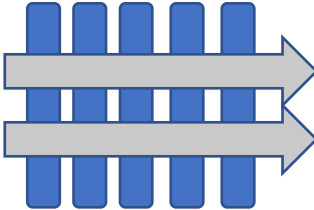
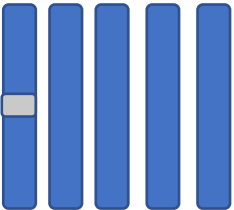

Olika vårdsituationer

Ej
process/
Ej avslut

Process/
Avslut

En enhet

Flera enheter

Kontinuitet - Fast läkarkontakt - Relation

Proaktiv planering och individuell plan

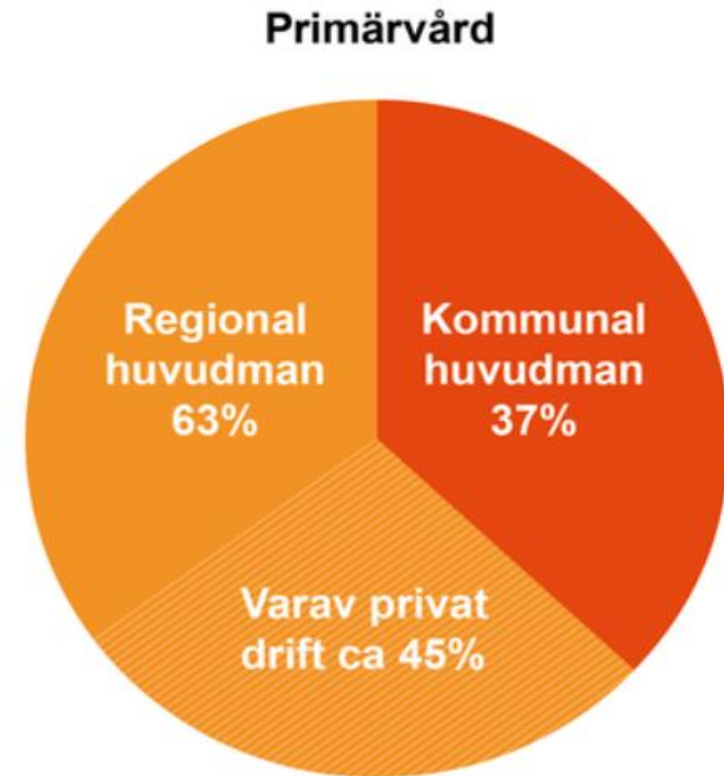

Mer vård i öppna former När ska man vårdas på sjukhus?

Primärvård

- En vårdnivå
- Två huvudmän
- Basen och navet i hälso- och sjukvården

Kommuner

Hälso- och sjukvård sedan 1992

Hälso- och sjukvård är en liten del av uppdraget

Politiken är mer engagerad i verksamheten

Stor andel personal med kort utbildning

HSL, Sol, LSS

Regioner

Landstingen bildades 1862

Hälso- och sjukvård är nästan hela uppdraget

Politiken längre från verksamheten

Mycket högutbildad personal

HSL

Hur har det gått?

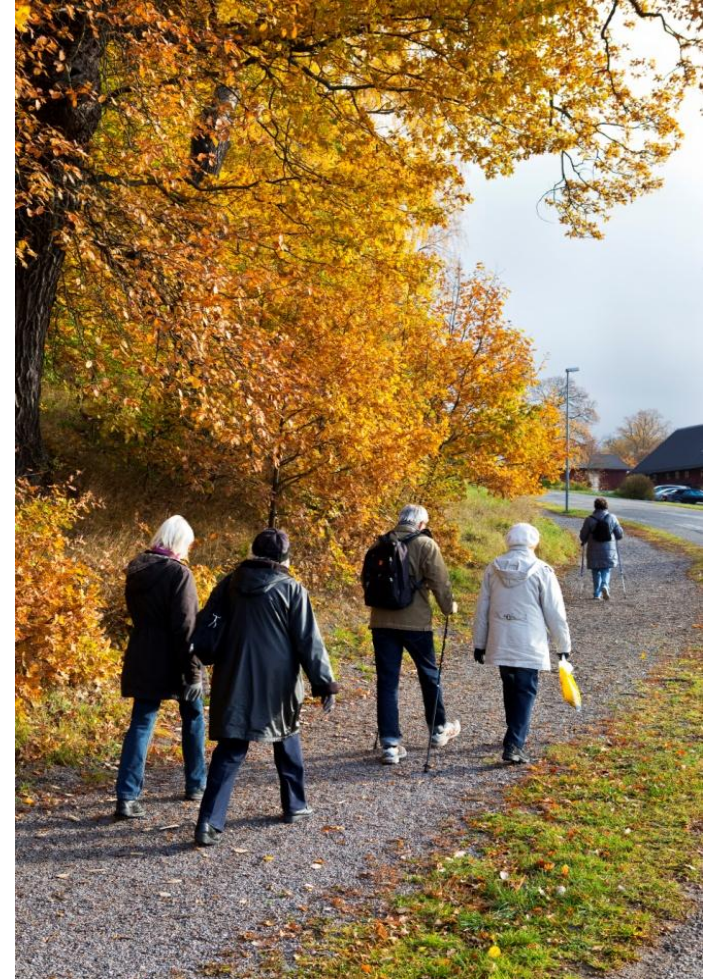
- Vi vet mer
- Förändringskoncept finns
- Mobila team och mer vård i hemmet
- Mer individualiserad vård och bättre förutsättningar för att ta ett eget ansvar
- Nytt nationellt uppdrag för primärvården – ska vara basen och navet

Vad är viktigt för dig?

Vad kan jag göra själv?

- Hålla kroppen i rörelse
- Äta gott
- Vara social

Ju mer man vet desto bättre

Kloka kliniska val

Behöver jag verkligen undersökningen/behandlingen?

- Vilka är riskerna med behandlingen?
- Finns det enklare, säkrare alternativ?
- Vad händer om vi inte gör någonting alls?
- Vad kostar behandlingen?

You can't turn back the clock
But you can wind it up again

Läs mer

- [Fakta om utskrivningsklara patienter - från betalningsansvar till sammanhållen vård | SKR](#)
- [Fakta om öppen hälso- och sjukvård](#)
- [Fakta om vårdplatser](#)
- [Fakta om väntetider i vården](#)
- [Omställning till Nära vård | SKR](#)

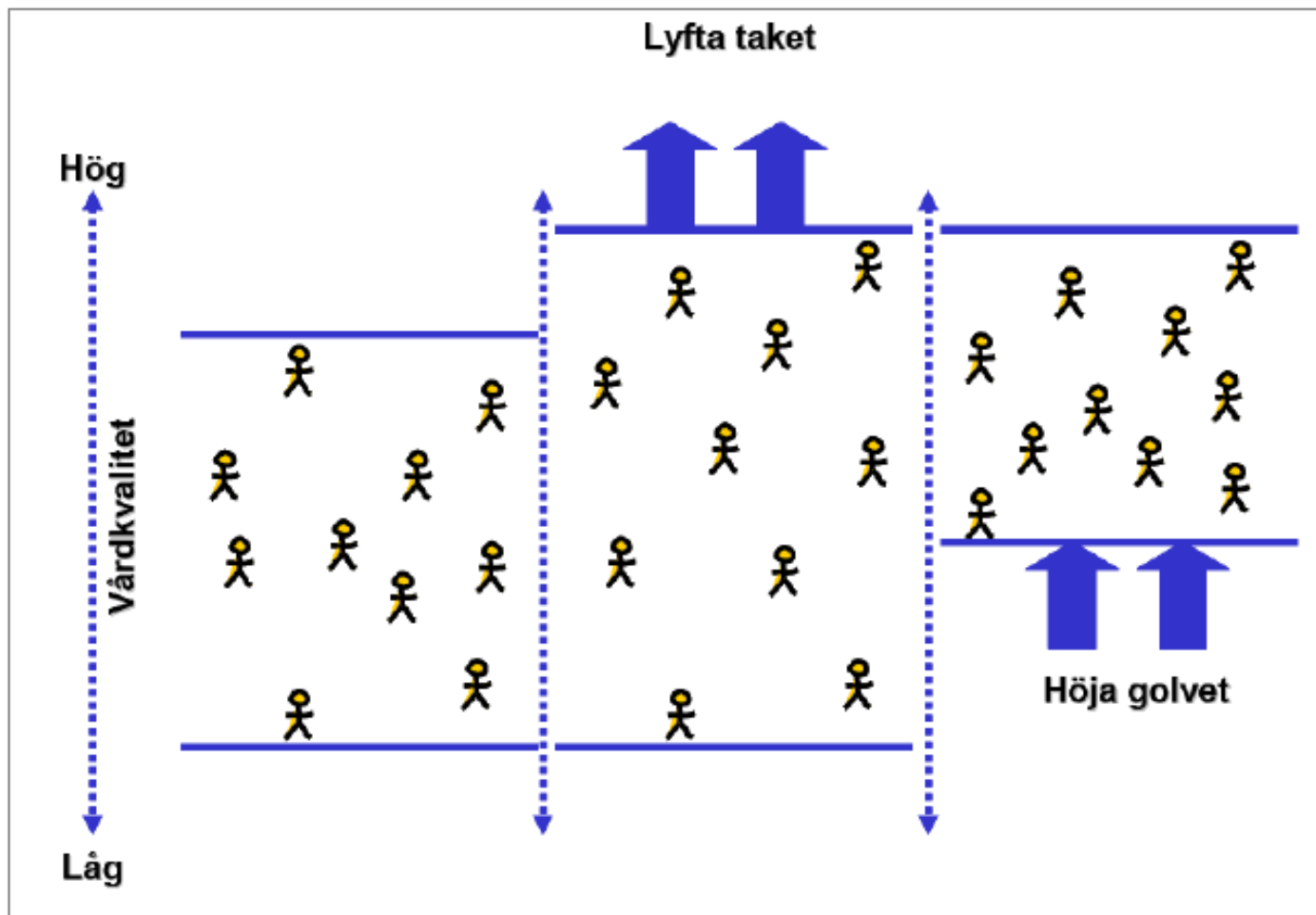
Enkla regler vid samarbete

- Vi gör det som är bäst för Esther
- Vi gör det tillsammans
- Jag tar ansvar för min del och förbereder för nästa steg

Vision

Esther ska uppleva trygghet och oberoende samt leva ett självständigt liv som förstärks av handlingskraftig samverkan

Patientsäkerhetsarbete i förhållande till kvalitetsarbete/medicinska resultat

Källa: Patientsäkerhetsutredningen (SOU 2008:117) sid. 92.